

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 2

Střední Čechy

okresní pracoviště Kutná Hora

Inspekční zpráva

**Základní škola Kutná Hora, Kremnická 98
284 01 Kutná Hora**

**Identifikátor ředitelství: 600 046 346
IZO: 102 226 466**

**Zřizovatel: Město Kutná Hora
Havlíčkovo nám. 552, 284 24 Kutná Hora**

Školský úřad: Kutná Hora, Komenského nám. 6, 284 22 Kutná Hora

Čj.	031 89/99-2163
Signatura	kc2cs102

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	5
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	5
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	5
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	6
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	7
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	7
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	7
3.3 Odborné a pedagogické řízení	8
3.3.1 Organizační struktura školy	8
3.3.2 Personální struktura školy	8
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	9
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	9
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	11
3.6 Vedení povinné dokumentace	11
3.7 Výroční zpráva	12
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	12
4 PODMÍNKY, PRUBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	14
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	14
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	15
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	15
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	19
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	21
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	21
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	22
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	23
5 ZÁVĚR	24
5.1 Závěry inspekce	24
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	24
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	25
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	25
5.5 Další adresáti zprávy	25
5.6 Připomínky ředitele školy	25

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

15. – 18. března 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Karel Kumstýř
Členové týmu: Mgr. Anna Doskočilová
Mgr. Zdeňka Fadrná
Mgr. Eva Grušová
Mgr. František Kvasnička
Jaroslav Richter

1.4 Ředitel školy

Mgr. Vladislav Tuček

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:

Rozhodnutí ŠÚ Kutná Hora o změně zařazení do sítě škol... č. j. 15/ZS/98 ze dne 1998-10-29.

Zřizovací listina vydaná ke dni 1993-01-01 (bez čísla jednacího).

Povinná dokumentace školy.

Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy ČŠI.

Rodičovské dotazníky.

Vnitřní dokumenty ředitelství školy: Koncepční záměry školy; Plán práce školy pro školní rok 1998/1999; Učební plány pro školní rok 1998/1999; Řád školy z 1998-08-26; Plán řízení a kontroly ve školním roce 1998/1999; Školní družina (rozvrh pracovní doby vychovatelek, počty zapsaných žáků); Učební plán pro školní docházku; Další vzdělávání pedagogických pracovníků; kontrolní a hospitační záznamy ředitelství školy; Výroční zprávy za školní roky 1996/1997 a 1997/1998; vnitřní platový předpis 4. ZŠ Žižkov Kutná Hora s platností od 1995-08-01 včetně všech dalších příloh a doplňků; vnitřní směrnice 4. ZŠ Žižkov Kutná Hora o operativní evidenci majetku s platností od 1993-11-30 včetně dalších doplňků a příloh; vnitřní směrnice k zabezpečení ochrany majetku s platností od 1993-01-01; vnitřní směrnice o účetnictví; zásady využívání FKSP s platností od 1996-01-01 jako příloha Kolektivní smlouvy.

Třídni knihy školního roku 1997/1998.

Kronika školy.

Dokumentace vzdělávacího programu Evropské unie – SOCRATES – COMENIUS.

Záznamy z finančních kontrol.

Projekt školní družiny “Esteticko-výchovné aktivity školy mimo vyučování” podaný v rámci Okresního programu rozvoje středních a základních škol v roce 1998.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Název	Čj. MŠMT ČR	V ročnících
Základní škola (ZŠ)	16 847/96 - 2	prvním až sedmém
Dosud platná úprava („rozvolnění 5. – 9. roč.“)	18 730/91 - 20	osmém a devátém
ZŠ s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů	21 968/96 - 22	šestém a sedmém (třídy C)

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Na prvním stupni školy ředitel zřídil ve čtvrtém ročníku specializovanou třídu pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Nad rámec povinné výuky je na tomto stupni vyučováno nápravné čtení ve dvou skupinách žáků (2. a 3. ročník, 4. a 5. ročník), pohybové hry (2. - 5. ročník), cvičení z matematiky (V. C – v rámci možností poskytovaných učebním plánem zřízena třída žáků se zájmem o matematiku) a náboženství. Především pro žáky této věkové kategorie pracuje při školní družině celá řada zájmových útvarů.

Na druhém stupni pracují dvě třídy (VI. C a VII. C) podle učebního plánu pro třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (fyzika, chemie; dále RVMPP).

Pro žáky sedmých až devátých ročníků je určeno široké spektrum volitelných předmětů: pro dvanáct skupin žáků předmět informatika, pro tři skupiny sportovní výchova a vždy pro jednu skupinu předměty cvičení z matematiky, konverzace v anglickém jazyce, domácí nauky, domácnost.

Pro žáky druhého stupně jsou dále otevřeny také nepovinné předměty: pro dvě skupiny žáků cvičení z matematiky a vždy pro jednu skupinu cvičení z českého jazyka, informatika, sborový zpěv, užité výtvarné činnosti, pohybové hry, náboženství.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	3	69	34	-
2.	3	72	28	-
3.	3	77	37	-
4.	3	66	34	-
5.	3	78	31	2
6.	2	57	25	3
7.	3	75	46	1
8.	3	69	37	1
9.	2	47	14	-
Celkem	25	610	286	7

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje základní vzdělání dle § 5 a § 6 odst. (1) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění pozdějších změn.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Vedení školy zpracovalo materiál „Koncepční záměry školy“ s platností v horizontu do roku 2002/2003. Je rozčleněn do pěti oblastí (výchovně-vzdělávací, spolupráce s rodiči a dalšími subjekty, řídicí oblast, materiálně-technická, personální). Vychází z kvalitní analytické a sebeevaluační činnosti (ta je součástí Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 1997/1998) a zahrnuje velkou šíři koncepčních záměrů a cílů. Oblast výchovně vzdělávací si klade hlavní záměry především do výše uvedené profilace školy s RVMPP, do oblasti individuální volby vzdělávací cesty nabídkou volitelných a nepovinných předmětů v široké škále, do rozšiřování využití počítačové techniky, do péče o různým způsobem handicapované žáky, do kultivace estetického cítění a všeobecně kulturního života. Není opomíjena ani oblast zdravotní a sportovní. Stěžejní záměry v materiálním rozvoji krom stavebních úprav budov spočívají ve zlepšování estetičnosti, hygienických podmínek žáků i pedagogů, v budování odborných pracoven, modernizaci počítačového vybavení a ve výstavbě venkovního sportovního areálu.

Stanovené cílové stavy jsou verifikovatelné v delším časovém úseku, velká část zejména v materiální oblasti je závislá na postupu generální opravy podle projektu rekonstrukce. Koncepce školy byla prokazatelně projednána pedagogickou radou dne 1997-04-17.

Dílčí úkoly z jednotlivých oblastí jsou pak základem přesnějšího metodického a časového určení pro kvalitně zpracovaný Plán práce školy pro školní rok 1998/1999. Ten již obsahuje konkrétní úkoly, prostředky plnění, časová vymezení a zodpovědnost pracovníků. Také tento plán byl učitelským sborem projednán dne 1998-08-28. Jeho součástí jsou i termíny a náplň jednání pedagogických rad.

Soustava dalších dílčích organizačních a plánovacích materiálů (včetně vedením školy schválených časově tematických plánů učiva pro všechny předměty) svědčí o schopnosti vedení školy reálně stanovit koncepci školy, specifikovat konkrétní dílčí cíle včetně prostředků jejich naplnění a zpětných vazeb.

Plánování je systematické, základem je jasná a reálná koncepce, která odpovídá materiálním a personálním podmínkám školy, včetně jejich postupných kvalitativních změn. Kladem je projednání a přijetí záměrů pedagogickým sborem, participace na jejich naplňování. Plány jsou sledovány, vyhodnocovány, operativně vedení reaguje na průběžné změny podmínek, výrazné jsou zpětné vazby (včetně sebekritiky). Postupná realizace je ze značné části závislá na probíhající materiální rekonstrukci budovy a vybavení. Koncepční a plánovací činnost je vynikající.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány uváděné v části 2.1 této inspekční zprávy jsou upravovány pro místní podmínky v povoleném rozsahu a odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. Učivo, které bylo probíráno v hodinách, v nichž probíhaly hospitace, naplňovalo osnovy. Kontrola tematických celků pomocí zápisů v třídních knihách neprokázala zásadní problémy. Některé nejednoznačné zápisy si vyžádaly další kontrolu pomocí žákovských písemností a porovnáváním s tematickými plány jednotlivých vyučujících (např. plnění laboratorních prací z fyziky v osmém a devátém ročníku). Výuka matematiky v některých třídách (IV. A, IV. B, IV. D, V. A) v tomto školním roce se v určitém časovém úseku řídila spíše náplní učebnice než zpracovaným časově – tematickým plánem. Jako porušení učebních osnov tuto skutečnost ale ČŠI nevyhodnotila.

Schválené učební plány a učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Řídicími pracovníky jsou kromě ředitele školy jeho dvě zástupkyně (pro první a druhý stupeň – jedna z nich je statutárním zástupcem ředitele) a vedoucí vychovatelka školní družiny. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, kvalifikace a požadované délky pedagogické praxe pro výkon funkce požadované vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Organizační řád školy a jeho další rozpracování do pracovních náplní jednotlivých pracovníků jednoznačně určují pravidla a zodpovědnost. Škola se formálně člení do částí: pedagogické, ekonomické a provozní. Rovnoměrně rozloženy jsou řídicí a kontrolní kompetence. Prokazatelně byl s každým pracovníkem projednán vnitřní Řád školy (z 1998-08-26) a Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení (MŠMT ČR č. j. 16 969/96-42).

Protože nejsou formálně ustanoveny metodické orgány, zvýšená pozornost je věnována metodické oblasti a systému toku informací. Úplně co do výčtu jsou provozní řády specializovaných učeben a pracovišť, jejich obsah je ve většině případů v souladu se současnými požadavky. Přesná je evidence zodpovědnosti a předávání vedení kabinetních sbírek. Až na potřebné drobné inovace, které byly s ředitelem školy v průběhu inspekce projednány, lze hodnotit úroveň řídicí dokumentace jako neformální, funkční – hodnocení – nadstandardní.

3.3.2 Personální struktura školy

Tab. č. 1

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		Nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	Interní	externí
Učitelé	33	1	0	0	0	1	1	0
Vychovatelé	4	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	37	1	0	0	0	1	1	0

Tab. č. 2

do 35 let	nad 35 do 45 let	nad 45 do 55 let	nad 55 let	v důchod. věku
Celkem/žen	celkem/žen	celkem/žen	celkem/žen	Celkem/žen
10/9	11/11	12/9	5/4	2/2

Komentář k uvedeným tabulkám a hodnocení:

Odbornost výuky na prvním stupni je vysoká. Z celkově 367 hodin jich je 340 (to je 93%) odučeno s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Na druhém stupni je situace v zabezpečení odbornosti výuky obtížnější. Tak jako na většině základních škol jsou největší problémy s výukou cizích jazyků. V nedávné minulosti odešli tři pedagogové, kterým škola umožnila doplnění odbornosti v této oblasti vyučovat na střední školu. Výrazná je proto podpora a osobní aktivity v dalším vzdělávání (viz kap. 3.3.3). Nízký podíl odborné výuky je také v předmětech: rodinná výchova – 0 %, občanská výchova – 0 % a hudební výchova – 20 %. Příznivou informací je skutečnost, že se inspekcí neprokázala přímá závislost kvality a výsledků výuky na doložené odbornosti

vyučujícího. V oblasti profilace školy (RVMPP) převažuje naopak stoprocentní personální zajištění. Tato skutečnost dokládá vhodnost a reálnost koncepčního zaměření. Výuka na druhém stupni zabezpečena se 75 % úplně (odborné i pedagogické) způsobilosti. Celkově je procento kvalifikované výuky v celé škole téměř 85 %, což školu řadí mezi velmi dobře personálně zajištěné.

Věková struktura je také poměrně příznivá. Více než polovina pedagogů má věk do 45 let, ve sboru jsou i učitelé začínající svou pedagogickou kariéru. Také ve vedení školy je pamatováno na postupnou generační obměnu. Pedagogický sbor je až na zmíněný odchod učitelů cizích jazyků poměrně stabilní.

Kvalitní je personální obsazení ve školní družině, všechny vychovatelky splňují kvalifikační předpoklady, nadstandardními aktivitami v oblastech zájmové mimovyučovací činnosti dokládají odbornou erudici a elán.

Provozní personál dobře zajišťuje podmínky pro práci školy.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Další odborný růst členů pedagogického sboru je jednou z priorit prosazovanou a oceňovanou vedením školy. Bohatý výčet aktivit dalšího vzdělávání učitelů uvádí výroční zpráva i samostatný řídicí materiál vedení školy. Průběžně probíhá zejména příprava učitelů cizích jazyků (v tomto školním roce čtyři učitelky formou jazykové školy, další přípravou na státní zkoušku), dále formou jednorázových metodických akcí v některých vyučovacích předmětech nebo odborně zaměřených oblastech. Není opomíjeno ani další vzdělávání v dalších směrech: protidrogová problematika, práce s žáky s vývojovými poruchami učení, moderní informační technologie, výchovné poradenství a další. Pokrytí co do širě předmětů a pro všechny pedagogy však není rovnoměrné. Většina předmětů je bez institucionalizovaného vzdělávání, to je nahrazováno pouze vnitřními metodickými aktivitami (jednání pedagogických rad).

Část vzdělávacích akcí pořádá školský úřad. Přesto jsou čerpány nejenom prostředky účelově vyčleněné pro další vzdělávání, ale i další zdroje včetně osobní zainteresovanosti pedagogů.

Z finančních důvodů je omezováno odebírání odborných periodik. V pořizování moderní pedagogické literatury mají jednotlivé kabinetní sbírky dostatečný výběr.

Řízení školy je funkční, výčet a kvalita vnitřních řídicích materiálů je vysoká.

Kompetence jsou rovnoměrně a co do obsahu úplně rozděleny. Existují účinné zpětné vazby, přes formální neustanovení metodických orgánů je práce v tomto ohledu systematická, až na výjimky efektivní. Personální struktura je v porovnání s obdobnými školami výhodná co do skladby odbornosti i věkové struktury. Podpora vedení školy i aktivity jednotlivců v dalším vzdělávání zasluhují ocenění. Další vzdělávání pedagogů je zaměřeno jen na některé oblasti. Celkově je odborné a pedagogické řízení hodnoceno jako nadprůměrné.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost celého vedení školy je konkretizována do jednotlivých činností a úkolů Plánem řízení a kontroly ve školním roce 1998/1999. Kontrola je zaměřena na všechny oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy a provozu školy. Jednotlivé úkoly ředitel rozdělil adresně mezi jednotlivé členy řídicího týmu a určil rámcové termíny pro jejich provedení.

Kontrola podmínek, průběhu a výsledků výchovně vzdělávací činnosti je prioritou. V plánovaných úkolech je zřejmý systém a promyšlenost jednotlivých činností, v dokumentaci školy pak důslednost v analyzování výsledků. Počet hospitací přesahuje obvyklá zjištění. V loňském školním roce bylo provedeno celkem 85 hospitací ve všech třídách a ty byly systematicky zaměřeny na celou škálu předmětů a na všechny členy pedagogického sboru. V letošním školním roce již bylo vykonáno 69 hospitací. Jejich zaměření odpovídá plánovaným úkolům. Další kontrolní metodou je zjišťování úrovně vědomostí žáků v předmětech matematika a český jazyk formou interních písemných prověrek, na něž navazuje analýza výsledků, porovnávání s klasifikací předmětů v daném nebo předcházejícím období, hledání příčin výraznějšího zhoršení prospěchu především při změně vyučujícího a po přechodu na druhý stupeň školy. Při hospitacích je časté, že jsou připravovány se zřetelem ke zjištěným skutečnostem z výše popisované kontrolní činnosti a k jednotlivým žákům. Konkrétní problémy jsou s jednotlivými učiteli projednávány. Obecná zjištění bývají předmětem jednání pedagogických rad. Navazují na ně i některé interní vzdělávací akce (např. semináře k moderním metodám vyučování a podobně).

V roce 1995 byla škola vybrána v rámci studie TIMSS (Třetí mezinárodní studie matematického a přírodovědeckého vzdělávání) pro testování žáků 7. a 8. ročníků. Zkoumána byla úroveň matematických a přírodovědných znalostí a dovedností žáků, schopnost žáků samostatně řešit problémy a tvořivě využívat své znalosti. V letech 1995 a 1996 se žáci pátých tříd podrobili testování v rámci projektu KALIBRO. Tyto sondy do úrovně výsledků učení byly vnější formou evaluace školy. Výsledky jsou uvedeny v bodě 4.4 této inspekční zprávy.

Povinná dokumentace je rovněž pravidelně kontrolována, některé drobnější formální a obsahové nedostatky uvádí kapitola 3.6.

Od zjištění z jednotlivých kontrol se odvíjí hodnocení jednotlivých učitelů a provozních zaměstnanců. Ředitel vydal Vnitřní platový předpis, jehož přílohou jsou Kritéria pro přiznání osobních příplatků s bodovacím systémem a soubor vypsání úkolů s cílovou odměnou. Kritéria obsahují i povinnosti dané obecně platným Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení č. j. 16 969/96-42. Osobní příplatky jsou přiznávány v širokém rozpětí. Jejich výše u jednotlivých pracovníků se mění v závislosti na plnění stanovených kritérií.

Hodnocení žáků je u většiny prováděno klasickou formou, pomocí klasifikačních stupňů. V průběžném hodnocení je velmi často doplňováno hodnocením slovním. Na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny a žádosti rodičů škola uzavírá klasifikační období také širším slovním hodnocením. Na druhém stupni ztrácí v některých spíše v ojedinělých případech, slovní vyjádření výsledků učení motivační charakter, protože se zaměřuje spíše na negativní výsledky a nenaznačuje úroveň přidané hodnoty za hodnocené období.

Kontrolní systém je účinný, výsledky kontrolní činnosti jsou analyzovány a využívány pro další práci. Hodnotící nástroje jsou objektivní. Kvalitní práce učitelů je oceňována. Hodnocení žáků důsledně vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole (paragrafů 10 až 13) a z článku 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 225/1993 Sb., která první vyhlášku novelizuje. Úroveň prováděné kontroly je nadprůměrná.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je dán jasnými pravidly, která jsou projednána pedagogickou radou na zahajovací schůzce. Pravidelně měsíčně je zpracováván plán, který je zveřejňován na informační nástěnce.

Jednání pedagogické rady probíhá pětkrát do roka, vedle nich organizují ředitel a obě zástupkyně pravidelné porady užšího vedení, na které jsou podle projednávané tematiky zváni další pracovníci (vedoucí vychovatelka, výchovná poradkyně, vedoucí školní jídelny apod.). Další formou jsou provozní porady, ty mají rovněž různá zaměření a složení účastníků. Předávání závazných informací je dokladováno záznamy z pedagogických rad či signovanými a datovanými seznamy účastníků jednání.

Vedení školy upřednostňuje osobní jednání s učiteli. I v době konání inspekce bylo zřejmé, že systém přímého předávání informací je účinný. Další formou je provoz školního rozhlasu, relace v průběhu inspekce realizovaná žáky prokázala menší účinnost, projevila se nutnost alespoň zpočátku metodicky žáky vést.

Vnější informační systém je kromě obvyklých metod (žakovské knížky, třídní schůzky, konzultační hodiny třídních učitelů a výchovné poradkyně) doplňován dalšími aktivitami. Škola pořádá dny otevřených dveří, na začátku školního roku vydává informační zpravodaj. Přínosnou metodou je také pravidelné písemné měsíční informování rodičů o průběhu výchovně vzdělávacího procesu (používá čtvrtina učitelů).

Již po čtvrté škola uspořádala Žižkovské malování – výstavu dětských výtvarných prací v Tylově divadle. Nejprve v aule školy, později pro velký zájem veřejnosti také v Tylově divadle pořádá škola akademii žáků. Tyto akce jsou využívány jako slavnostní akty k odměňování a udělování pochval žákům. Mezinárodní rozměr mělo i předávání informací v realizovaném programu SOCRATES. Z finančních důvodů zatím není realizováno připojení do internetové sítě.

Vnitřní informační systém je funkční, má jasná a projednaná pravidla, informace jsou dostupné. Upřednostňováno je přímé osobní jednání. Zavedené metody jsou systematické. Je zpracován program interakce školy a rodičů, škola je směrem k veřejnosti otevřená. Celkové hodnocení vnitřního i vnějšího informačního systému je spíše nadprůměrné.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Výčet povinné dokumentace byl kontrolován podle § 38a zákona č. 29/1984 ve znění č. 258/1996 Sb., školského zákona. Dokumentace je většinou vedena i v počítačové podobě s ohledem na ochranu dat a osobních údajů. Záznamy z pedagogických rad prioritně obsahují sledování výchovně vzdělávacího procesu. Vzorně je vedena dokumentace zdravotně postižených žáků (v evidenci je 80 žáků se specifickou vývojovou poruchou anebo s jiným postižením, z toho sedm zdravotně postižených žáků je vykazováno pro integraci). Žádosti o integraci jsou doložené, individuální vzdělávací plány pro žáky formou smlouvy mezi školou a rodiči, zpětně je společně vyhodnocována účinnost. Pro přijímání do pátých tříd pro žáky s hlubším zájmem o matematiku má škola žádost rodičů, výběrové řízení probíhá (dodržována stejná organizační pravidla jako při výběru žáků do prim) - doklady jsou v archivu za celou dobu trvání tzv. "matematických" tříd v této škole. Účetní písemnosti jsou rovněž archivovány.

Revize technických zařízení se konají v termínech předepsaných příslušnými ČSN a vyhláškami. Dle finančních možností zřizovatele jsou závady postupně odstraňovány - ty největší potom budou odstraněny v rámci plánované rekonstrukce celého objektu školy.

Drobné administrativní chyby (označení tříd arabskými číslicemi, neúplné zápisy při opravování chybně zapsaných známek, nevhodné formulace při informování rodičů o slabém prospěchu žáků a při zápisu výchovných opatření do katalogových listů, nejednoznačnost některých zápisů v třídních knihách a další) byly projednány s ředitelem školy, část z nich byla napravena ještě v průběhu inspekce.

Je zavedena veškerá výše uvedeným zákonem daná povinná dokumentace školy. Je vedena řádně, pečlivě a systematicky. Vhodně je využíváno počítačové zpracování, kontrola zjistila jen drobné nedostatky. Hodnocení ČŠI – nadprůměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/1998 a zpráva o hospodaření za rok 1997 byla pracovníky školy schválena na pedagogické radě dne 1998-08-26. Byla dokladovatelně předána zřizovateli a školskému úřadu.

Z hlediska obsahu a formy je na velmi dobré úrovni, splňuje předepsaný obsah. § 17 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších změn. Má velmi dobrou analytickou úroveň a vypovídací hodnotu. V některých částech je zpráva i zdravě sebekritická, dokládá tak znalost a systematickou snahu po zlepšování práce. Může tak sloužit jako základní podkladový koncepční a plánovací materiál vedení školy, uceleně informuje rodičovskou veřejnost, zřizovatele a státní správu o podmínkách, prioritách a výsledcích práce školy. Uváděné informace odpovídají inspekci zjištěným skutečnostem. Také formální stránka výroční zprávy je vysoká.

Výroční zpráva o činnosti školy má vysokou vypovídací hodnotu, splňuje zákonné podmínky. Uvádí fakta, která jsou v souladu se zjištěnými skutečnostmi. ČŠI ji hodnotí jako vynikající.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola má právní subjektivitu od 1993-01-01. Hospodaří jako rozpočtová organizace zřizovatele.

Mzdy jsou pracovníkům vypláceny na základě vnitřního platového předpisu ve smyslu zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů.

Horní hranice celkového počtu hodin vyučovaných v jednom týdnu odpovídá Příkazu ministra školství č. 10/1997 č. j. 20 425/97-70. V souladu s tímto předpisem je i dělení tříd. To je vždy v zájmu zkvalitnění a individualizace práce s žáky.

Největší část položky ostatních neinvestičních výdajů je použita především na nákup nových učebnic v souvislosti s postupným přechodem školy na vzdělávací program Základní škola. Menší část tím zůstává na nákup učebních pomůcek. V roce 1998 byla rovnoměrně rozdělena mezi jednotlivé předměty. Efektivně byly pořizovány především pomůcky, které mohou současně používat co největší skupiny žáků (výukové videokazety, mapy, obrazové soubory, magnetofonové nahrávky, další počítače, audiovizuální technika). Nejsou vytvářeny nadbytečné zásoby učebnic. Žáci prvních tříd jsou zabezpečeni prvovybavením v hodnotě 200 Kč ve smyslu nařízení vlády č. 15/1994 Sb., ve znění změny a doplnění č. 195/1996 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb.

Prostředky určené na zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byly v roce 1998 využívány 20 učiteli pro zajištění 29 přednášek, seminářů, besed a celoročních kurzů.

Částka určená na práci s dětmi se zdravotním postižením je rovněž čerpána efektivním způsobem.

Při škole neexistuje sdružení rodičů, které by přispívalo na aktivity školy. Dary od sponzorů jsou ojedinělé a účelově vázané pro jednotlivé třídy. Finanční hodnota těchto darů byla v roce 1998 v hodnotě 9 095 Kč.

V předcházejících dvou letech škola využívala prostředky přidělené Evropskou unií v rámci programu SOCRATES (72 716 Kč). Dotace byla využita dle propozic programu, účtování bylo vedeno na zvláštním účtu komerční banky a vyúčtování předáno ke kontrole zřizovateli programu.

Školským úřadem byl v roce 1998 částkou 27 000 Kč podpořen projekt vypracovaný vychovatelkami školní družiny "Esteticko-výchovné aktivity školy mimo vyučování" v rámci operativního programu uskutečňování prevence zneužívání návykových látek a dalších sociálně-patologických vlivů.

Vedlejší hospodářskou činnost škola neprovádí. Prostředky získané z pronájmů místností jdou na účet zřizovatele, který hradí náročnou rekonstrukci celého objektu zahájenou v roce 1997.

Poslední inventura hospodářských prostředků byla uskutečněna ke dni 1998-12-31. podle pokynů zřizovatele v intencích § 29 a § 30 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Z téhož zákona vycházejí i vnitřní směrnice školy o účetnictví, směrnice o operativní evidenci majetku a směrnice o zabezpečení ochrany majetku s platností od 1993-01-01. Okresní správa sociálního zabezpečení v Kutné Hoře provádí ve škole pravidelné kontroly (poslední ze 1998-05-27) agendy nemocenského pojištění a odvodů pojistného na sociální zabezpečení. Finanční odbor městského úřadu provedl ve škole kontrolu 1994-06-24 a finanční úřad dne 1996-01-22.

Rozpočet školy umožňuje realizaci výchovně vzdělávacího programu i provozu školy v plném rozsahu. Veškerou řídicí práci prolíná snaha po hospodárnosti. Efektivita využití prostředků ze státního rozpočtu má spíše nadprůměrnou úroveň.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Školní budova byla postavena v roce 1889. V průběhu své historie prošla několika úpravami. Poslední rekonstrukce celého objektu byla zahájena nákladem 19 milionů korun v roce 1997 po odchodu gymnázia do nového areálu. Tím sice vznikly výborné prostorové podmínky pro 610 žáků ve 25 třídách (kapacita školy podle rozhodnutí o zařazení do sítě je o 100 žáků vyšší), ale prostorové podmínky pro práci učitelů a technický stav interiéru budovy není dobrý. Proto zřizovatel školy vypracoval ve spolupráci s vedením školy projekt tak, aby došlo k podstatnému zlepšení podmínek pro výuku i provozu školy. Ke dni konání inspekce škola již měla pěknou fasádu, v provozu je plynová kotelna a nové ústřední topení, opravena je tělocvična a na vysoké estetické úrovni je víceúčelová aula. Zahájena je náročná přestavba celého suterénu (školní dílny, šaten a skladových prostorů – tyto současným požadavkům jednoznačně nevyhovují). Připravuje se postupné budování odborných pracoven, školní družiny, rekonstrukce sociálních zařízení, elektrických rozvodů a úprava školního dvora pro relaxační účely. Všechny úpravy probíhají za plného provozu školy, což klade nemalé nároky na organizační schopnosti vedení i na práci učitelů.

Kromě výše uvedených místností mají žáci k dispozici ještě počítačovou učebnu, cvičnou kuchyňku a školní pozemek (rekultivována je asi jedna polovina - 150 čtverečných metrů). Materiálně technické podmínky pro vyučování tělesné výchově jsou ve škole velmi dobré. Opravená školní tělocvična a víceúčelový sál (aula) umožňují plnit osnovy tělesné výchovy (s výjimkou lehké atletiky) v plném rozsahu. Škola nemá vlastní hřiště. V letních měsících žáci využívají velmi pěkný lehkootletický stadion TJ Olympia. V době rekonstrukce tělocvičny prováděli nácvik bruslení na místním zimním stadionu.

Celkem 16 správců kabinetů bylo dotázáno na úroveň vybavení školy pomůckami. Jeden ji hodnotí jako výbornou, šest jako velmi dobrou, devět jako dobrou. Jako zásadní nedostatky ve vybavení školy pociťují vyučující chybějící odborné učebny a kabinety, větší počet sad výukových obrazů a v některých předmětech spotřební materiál. (chemikálie, chemické soupravy pro žáky, míče). Hodnocení ČŠI považuje tyto požadavky za oprávněné. Kvalitnější vybavení (prostorové i materiální) postrádá výuka výtvarné výchovy.

Škola je po kvantitativní stránce velmi dobře vybavena audiovizuální didaktickou technikou (převládají přístroje na promítání diapozitivů, magnetofony, televizory všech typů). Z hlediska modernizace vyučovacího procesu a jeho větší efektivity je třeba postupná obnova (výukové programy do počítačů, moderní hardware, internet apod.).

Přibližně 600 kusů odborné pedagogické literatury je buď v příručních knihovničkách, nebo jako součást fondu žákovské knihovny. Ta kromě toho obsahuje i 2000 titulů literatury určené dětem. Průměrně si vypůjčí knihu 50 žáků za měsíc. Nejsou finanční prostředky pro zakoupení odborných časopisů pro všechny předměty. Škola odebírá jedenáct periodik, z toho jen dva dětské časopisy.

V počítačové pracovně je 20 PC různých typů. Vedení školy a hospodářský úsek mají k dispozici dalších šest počítačů. Škola je vybavena i reprodukcí technikou - kopírkami a tiskárnami.

Používané učebnice a učební texty odpovídají zvoleným vzdělávacím programům. Učebnice mají schvalovací doložku MŠMT ČR.

Vzhledem k výše uvedenému počtu žáků jsou prostorové podmínky ve škole vynikající. Stav některých prostor je ale špatný, po dokončení rekonstrukce budou materiální podmínky pro stávající počty žáků optimální. Vybavení učebními texty a pomůckami je průměrné. Celkově hodnotí ČŠI materiálně technické podmínky školy jako průměrné.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s požadavky § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Vyučování tělesné výchově ve dvouhodinovém bloku je zatím nutností vzhledem ke značné vzdálenosti vhodného hřiště na lehkou atletiku od školní budovy (jedna cesta deset minut).

Pracovní místa žáků ve třídách odpovídají požadavkům hygienických norem. Stav některých podlahových krytin je na hranici bezpečného provozu. Školní nábytek není vždy vybaven ochrannými patkami a tak i stávající dobré krytiny jsou poškozovány.

Výzdoba celé školy je prováděna především výtvarnými pracemi žáků a má velmi dobrou úroveň z hlediska estetiky i výchovného vlivu.

Pracovní podmínky pro vyučující ve sborovně jsou velmi stísněné. Pouze jeden vyučující může pracovat ve vhodném kabinetu.

Ve všech prostorách školy přístupných žákům byl pořádek a bylo vzorně uklizeno. Výjimkou byl stav školní dílny, která po stavebních úpravách nebyla dostatečně připravena pro práci žáků. Umístění lavic mezi pracovními stoly bylo nevhodné.

Nápoje dostávají žáci v rámci oběda ve školní jídelně. Další možností je nákup ve škole organizovaný školníkem.

Ve škole zatím nejsou vhodné prostory k relaxaci žáků o přestávkách.

Revize vyhrazených technických zařízení, školení a prověrky BOZP a PO jsou pravidelně prováděny, žáci jsou poučováni o dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Psychohygienické podmínky pro práci školy jsou za současných podmínek průměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

Inspekční tým hodnotil kvalitu výuky v 72 vyučovacích jednotkách. Dále byla sledována práce školní družiny. Hodiny byly posuzovány zejména z hledisek naplňování základních charakteristik zvoleného vzdělávacího programu: to je záměr získávat aktivním způsobem základy moderního všeobecného vzdělání, vytvářet elementární a specifické dovednosti a znalosti, rozvíjet průřezové kompetence, kultivovat sociální a komunikativní vlastnosti, důraz klást na činnostní pojetí vyučování. Dále byla sledováno: adekvátnost a efektivnost použitých metod práce, celková atmosféra školní práce, plnění schválených učebních osnov. Samozřejmě je rovněž posuzováno plnění základních pedagogických zásad a uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro hodnocení hodin ČŠI použila následující škálu:

Stupeň	Legenda	Charakteristika, upřesnění
1	Vynikající úroveň	<i>Zcela mimořádná, příkladná</i>
2	Nadprůměrná úroveň	<i>Výrazná převaha pozitiv</i>
3	Spíše nadprůměrná úroveň	<i>Dílčí pozitiva nad běžnou úroveň</i>
4	Průměrná – běžná úroveň	<i>Pozitiva a negativa v rovnováze</i>
5	Spíše podprůměrná úroveň	<i>Citelně slabá místa, nutná zvýšená pozornost</i>
6	Podprůměrná úroveň	<i>Výrazně nevyhovující, silné nedostatky</i>
7	Naprosto nevyhovující úroveň	<i>Nutné okamžité řešení</i>

Výsledky hodnocení:

Bloky předmětů, předměty	Hodnocení						
	1	2	3	4	5	6	7
Český jazyk	2	4	4	2	0	0	0
Cizí jazyky (anglický, německý)	1	4	3	0	0	0	0
Matematika, informatika	3	2	2	5	2	0	0
Prvouka, přírodověda, vlastivěda	1	1	1	2	0	0	0
Přírodopis, fyzika, chemie	0	2	3	0	1	0	0
Dějepis, zeměpis, občanská výchova, rodinná výchova	1	4	2	2	1	0	0
Výtvarná, hudební, tělesná výchova, pracovní činnosti	5	4	5	0	1	0	0
Blok – výuka na I. stupni	2	0	0	0	0	0	0
Celkem	15	21	20	11	5	0	0

V celkovém vyznění nebyl významný četnostní rozdíl v rozložení hodnocení mezi prvním a druhým stupněm školy.

Hodnocení vyučovacích hodin na prvním stupni:

Z 30 sledovaných vyučovacích jednotek na prvním stupni jich devět bylo označeno jako vynikající, šest bylo nadprůměrných, osm spíše nadprůměrných, šest průměrných a jedna spíše podprůměrná. Charakteristickými znaky výuky na prvním stupni jsou:

- výuka probíhá pomocí moderních metod výuky, byla zpestřována množstvím různých didaktických her, včleněny byly prvky tvořivé dramatiky, žáci spolu soutěžili a také se učili si pomáhat, ve třídách (až na jednu výjimku se spíše rutinní výukou) byla radostná atmosféra s dětským očekáváním něčeho nového
- vyučovací hodiny byly kvalitně naplánovány, učivo většinou navazovalo na učivo předcházející, bylo podřízeno úrovni, na které žáci zvládli učivo předcházející, výběr konkrétních úkolů byl přiměřený učivu i věku žáků (výjimky dále)
- netradiční vyučovací postupy a organizační formy, velmi vhodnou je výuka v blocích

- učitelky vytvářely ve třídě rovné možnosti pro všechny žáky, do vyučovacího procesu nápaditou motivací zapojovaly žáky se zvláštními vzdělávacími potřebami, žáky méně soustředěné či méně ukázněné, pomalé i rychlejší, nerozlišovaly na základě rasy ani pohlaví
- učitelky většinou předcházely pestrostí metod a forem práce psychické únavě dětí, zařazováním pohybových aktivit únavě z jednostranného fyzického přetížení
- učitelky rozvíjely takové techniky, které podporovaly u žáků zapamatování si učiva (průběžně, často a krátce opakovaly, přiměřeně zjednodušovaly)
- práce byla pro žáky zajímavá, úspěchy byly oceňovány, žáci znali jasně stanovená pravidla a respektovali je, hodnocení učitelek podporovalo jejich aktivitu
- učitelky neopomínaly vyučovací hodiny sumativně hodnotit
- ve výuce cizích jazyků byl kladen důraz na hravější formy a metody práce. Žáci pracovali samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, častý byl poslech originálního textu. Interakce učitel - žák byla na dobré úrovni.
- vynikající byla práce ve třídě prvního stupně zaměřené na matematiku (V. C)
- v hodinách prvouky a přírodovědy přínosem globální přístup k probírané látce, zdůrazňování základního učiva, dostatek názoru, věcná správnost, výchova k ekologickému myšlení,
- průměrné hodnocení několika hodin je důsledkem mechanického postupu podle učebnice bez ohledu na návaznost, logickou posloupnost od jednoduchého ke složitějšímu, na tematický plán
- kromě výše uvedených moderních metod ČŠI zaznamenala i frontální přístup projevující se především v nižší efektivitě, malé či žádné diferenciaci v rychlosti práce
- v několika případech se projevila věku nepřiměřená náročnost na aktuální stupeň rozvoje abstraktního myšlení, představivosti a úvahy (řešení slovních úloh bez využití možností názorné prezentace apod.)

Hodnocení výuky předmětů či bloků předmětů:

- Český jazyk a literární výchova – učivo je žákům předáváno věcně správně, hodiny jsou ožívovány moderními metodickými postupy. Žáci jsou zvyklí pracovat ve skupinách, v některých hodinách zaznamenána týmová práce. Efektivní metody aktivního přístupu k učení jsou také často úspěšně navozovány. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli zhodnotit a posoudit výkony svých spolužáků, najít chyby, kterých se dopouštějí. Při zařazování nových moderních metod do výuky došlo někdy k metodickým chybám – v závěru hodiny nezbyl čas na zhodnocení práce, ne vždy bylo učivo zařazeno do systému poznatků. Některé odpovědi žáků byly chaotické, nespisovné a nezřetelné.

Celkové hodnocení výuky českého jazyka – spíše nadprůměrné.

- Cizí jazyky (anglický a německý) – výuka se vyznačovala velmi dobrou úrovní. V hodinách dominovala samostatná práce dětí, důraz byl kladen především na konverzaci, nezapomínalo se však i na psaný projev. Kladem je jazyková úroveň učitelek, snaha všech mluvit maximálně vyučovaným cizím jazykem. Vyučující se snažili pracovat s žáky diferencovaně a používat efektivních metod a forem výuky, např. skupinového vyučování či individuálního přístupu, což nebývá běžné. Do výuky se tak výrazně promítá intenzivní další vzdělávání pedagogů zejména přenosem nových

poznatků v oblasti metodiky. Mezi negativa patřil ne vždy zřetelně zvýrazněný cíl hodiny v úvodu vyučovací jednotky, nutné je i více individuálně pracovat s dětmi se specifickými vývojovými poruchami učení.

Všechny hodiny cizích jazyků jsou hodnoceny v rozsahu spíše nadprůměrná až po vynikající – celkově nadprůměrná úroveň.

- Matematika, informatika – ve většině sledovaných hodin se projevila odborná a terminologická správnost a důslednost, konkrétní úkoly učitelé prezentovali v úvodu vyučovací hodiny. Po stránce volby metod a forem práce se projevily značné rozdíly - v části hodin převaha efektivní aktivní práce žáků s následnou zpětnou vazbou, možností využívat informativní pomůcky a výpočetní techniku, podporováno učení s porozuměním, výuka dobře organizovaná, žáci průběžně hodnoceni. V několika hodinách převažovala frontální monotónní činnost, která žáky příliš nezaujala, bez motivačních prvků, rutinní výuka, tempo vyučovací hodiny se podřizuje nejpomalejším žákům. To vede k menší efektivitě. Kvalitativně vyšší úroveň matematických schopností projevili žáci ve třídách s RVMPP. I v těchto třídách však inspekce zjistila rozdílnou úroveň v efektivitě, využívání moderních metod práce. Záporům je například skutečnost, že třída VI. C (tedy s RVMPP) dosud nemá zavedenu systematickou práci s počítači. Výuka informatiky byla po odborné a terminologické stránce a z hlediska věcné správnosti zcela bez chyb, úkoly byly přiměřeně náročné, žáci pracovali individuálně na jednotlivých PC a byli vysoce aktivní, bylo na nich patrné zaujetí pro práci, v jedné z hodin měla učitelka připraveno množství informativních materiálů získaných pro žáky ze sítě INTERNET (škola zapojena dosud není) a maximálně využívala možností softwaru, který škola vlastní, pro splnění stanovených cílů.

Kvalita výuky matematiky a informatiky je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

- Přírodopis, fyzika a chemie - učivo bylo žákům předkládáno věcně správně, bez odborných či terminologických chyb, navazovalo na předcházející učivo, konkrétní cíle vyučovací hodiny byly žákům prezentovány v úvodu, v závěru bylo zhodnoceno jejich splnění, učitelé zvyšovali účinnost výuky využíváním učebních pomůcek převážně demonstračně, ojediněle frontálně při praktických činnostech. Méně bylo organizováno přímé vyvozování poznatků a zákonitostí samotnými žáky (experiment - hypotéza - její ověření - formulace závěru = nového poznatku), větší využití zkušeností z praxe, z ostatních předmětů. Žáci by tak včleňovali nové učivo do systému předcházejících poznatků. Vnitřní diferenciací (žáků či nároků) byla jen ojedinělým jevem. Rezervy jsou v soustavnější kontrole písemného projevu žáků.

Celkově výuka přírodovědných předmětů hodnocena jako spíše nadprůměrná.

- Dějepis, zeměpis, občanská a rodinná výchova – ve všech sledovaných hodinách byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Vhodně a nenásilně bylo učivo výchovně využíváno. Výrazným pozitivem dějepisu a občanské výchovy byla práce s historickými pojmy, začleňování poznatků do kulturně-historických souvislostí. Přínosná je samostatná práce žáků, rozvoj vyjadřovacích schopností je soustavně pěstován formou referátů, úspěšně využita byla i metoda problémového vyučování. Pedagogové vytvářeli dostatečný prostor pro prezentaci názorů žáků a jejich návrhů na řešení modelových situací. Ne vždy však byli dostatečně důslední ve zpětné vazbě – v korekci nepřesných, neúplných a nespisovných vyjádření. Výuka zeměpisu měla ve třech hodinách různou úroveň. Vyšší úroveň zaznamenána tam, kde jsou navozovány podmínky pro kooperativní styl práce, kde žáci samostatně vyhledávali informace z různých zdrojů a prezentací výsledků kultivovali své

schopnosti formulovat, tvořit syntézu poznatků. Ve dvou hodinách převažovala frontální práce, žáci byli převážně objektem vzdělávání. Rezervy jsou také v pasivním způsobu vedení žákovských záznamů a v jejich kontrole.

Ze sledovaných hodin mírně převažují pozitivní zjištění.

- *Výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti* – ze sledovaných činností i z výsledků hodnotí ČŠI výtvarnou výchovu jako vynikající. Obě vyučující na druhém stupni, ale i sledované učitelky prvního stupně vytvářely žákům prostor pro vlastní tvořivou práci, vhodně žáky motivovaly a odborně vedly. Samotný výtvarný projev je začleňován na přiměřené úrovni do širšího kulturního kontextu, organizovány jsou i další aktivity - exkurze, vlastní výstavy a prezentace, podíl na vzhledu školních prostor, nepovinný předmět užité výtvarné činnosti apod. Nevýhodná je organizace výuky v jedné hodině týdně. Práce a její výsledky převyšují stávající materiální podmínky. Také vybavení pro praktické činnosti (školní dílna, cvičná kuchyňka, školní pozemek eventuálně fyzikální laboratoř) jsou součástí celkové rekonstrukce školy. Zejména školní dílna je ve stávající podobě nevhodná. Kladem je snaha zastupujícího učitele žákům umožnit praktickou činnost – vyráběli již třetí výrobek. Ve výuce se projevila nižší odbornost, a to jak v procesu, tak v kvalitě výrobku. Systematická je výuka v dalších oblastech pracovních činností, v domácích naukách a pěstitelských pracích. Ve výuce tělesné výchovy kontrola konstatuje většinou dobrou úroveň pohybové zátěže, střídání různých činností během hodiny, opravování chyb, snahu a zájem žáků o cvičení. V jedné hodině zařazeno cvičení s hudbou, využívání žáků jako rozhodčích při košíkové, dostatek drobného náčiní, dobré pracovní návyky a kázeň. Dílčími negativy jsou: vedením rozcvičení byl pověřen žák (bez předchozí konzultace skladby rozcvičky s vyučujícím); malý počet náradí (žíněnek) v aule byl příčinou menší pohybové aktivity v jedné části hodiny; drobné organizační, metodické a terminologické chyby. Tři sledované hodiny hudební výchovy měly velmi pěknou úroveň. Žáci se aktivně podíleli na průběhu, projevovali zájem. Vyučující dbají na dodržování psychohygienických a metodických zásad výuky hudební výchovy. Zařazují dechová a rytmická cvičení, žáci se před vlastním zpěvem vždy hlasově připraví. Sledované hodiny byly efektivní, jedna vynikající, dvě nadprůměrné.

Celkové hodnocení „bloku výchov“ – nadprůměrné.

Kvalita vyučování ve sledované škole je celkově dobrá. Více než tři čtvrtiny z počtu sledovaných hodin jsou hodnoceny v nadprůměrné části použité hodnotící škály. Velmi oceňujeme vysoký podíl hodin s prvky moderní pedagogiky (aktivizující metody, činnostní a prožitková výuka).

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

V okresním měřítku dosahují žáci této školy výborných výsledků v různých předmětových soutěžích (viz podrobný výčet ve výročních zprávách). V porovnání s ostatními školami (bez ohledu na typ a velikost školy) získává každoročně největší nebo druhý největší počet 1. - 3. míst v okresních kolech těchto soutěží. Dopravní výchova je trvalou součástí tematických plánů učiva pro druhý a třetí ročník. V rámci stanovených úkolů škola pravidelně organizuje dopravní soutěž, které se v loňském roce zúčastnilo 220 žáků. Osvojení znalostí o chování v silničním provozu potvrdila přední umístění zástupců školy v okresním kole této soutěže (2. místa družstev, 3. místa jednotlivců).

V rámci sebeevaluace, kontrolní a analytické činnosti vedení školy se tato účastnila několika typů zjišťování úrovně výsledků učení:

Výsledky testování TIMSS - 7. a 8. ročník:

- úspěšnost v celém testu 62 % (průměr testovaných škol 58 %)
- úspěšnost v matematické části testu 60 % (průměr testovaných škol 57 %)
- úspěšnost v přírodovědné části testu 61 % (průměr testovaných škol 57 %)

Výsledky testování v projektu KALIBRO v roce 1995 (8. ročník):

Testovaný předmět, okruh předmětů	průměrná úspěšnost školy v %	průměrná úspěšnost testovaných škol v ČR v %
český jazyk	56,5	52,0
matematika	54,8	60,7
Širší humanitní základ	61,2	57,7
Širší přírodovědný základ	63,2	56,7

Výsledky testování v roce 1996 (8. ročník):

Testovaný předmět, okruh předmětů	průměrná úspěšnost školy v %	průměrná úspěšnost testovaných škol v ČR v %
český jazyk	62,5	56,9
matematika	59,7	47,7
anglický jazyk	73,5	60,3
německý jazyk	59,3	51,3
Širší humanitní základ	56,3	51,9
Širší přírodovědný základ	59,5	53,6

Zřetelné výsledky vzdělávací práce školy jsou v dalších oblastech: 15 z 24 přihlášených žáků na víceletá gymnázia ve školním roce 1997/1998; další podrobné údaje o výsledcích přijímacích řízení a úplný výčet umístění žáků v předmětových a jiných soutěžích uvádí výroční zpráva.

Na výborné úrovni jsou především výsledky v oboru výtvarné výchovy. Řada prací byla vybrána pro kalendář vydaný Galeríí Felixe Jeneweina, kresba žákyně školy se dokonce dostala až na mezinárodní soutěž umění ve Francii atd.

Škola, ač není jazykově profilována, vychovává díky dobré úrovni výuky cizích jazyků osobnosti v této oblasti. Bývalý žák školy zvítězil v celostátním kole jazykové soutěže a byl navržen na roční studijní pobyt v anglicky mluvící zemi. K růstu jazykové úrovně přispěla i účast školy v programu EU SOCRATES (spolupráce čtyř škol z Velké Británie, Nizozemska a Švédska), což výrazně pomohlo zvýšit jazykovou úroveň dětí i učitelů (tři učitelky anglického jazyka např. absolvovaly z prostředků programu třítydenní jazykový kurz), rozšířilo informace o jmenovaných zemích atd.

Hodnocení ČŠI – nadprůměrné výsledky.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Rámcová pravidla pro chování žáků vymezuje školní řád, zohledňující Úmluvu o právech dítěte. Žáci jsou vedeni ke slušnému chování, vzájemné toleranci, zodpovědnosti. V pololetí letošního školního roku pouze čtyři žáci školy (z celkového počtu 610 žáků) byli klasifikováni sníženou známkou z chování, třicet žáků školy obdrželo napomenutí. Na druhé straně nebyl nikdo z žáků školy navržen třídními učiteli k pochválení. K prohloubení poznání žáků a vytváření lepších vztahů v třídním kolektivu se začaly uskutečňovat tzv. Dny třídního učitele, jež jsou organizovány dvakrát v roce.

Individuálnímu rozvoji žákovské osobnosti věnuje škola patřičnou pozornost. Nabídka v této oblasti je značná, přičemž akcent na kulturu je nejsilnější (návštěvy divadel, filmových představení, městské knihovny, výstav atd.). Žáci školy jsou však vedeni především k aktivnímu podílu na kulturních aktivitách (viz např. školní akademie, na níž se podílí většina dětí školy).

ČŠI zaznamenala i záporná zjištění: na II. stupni ubývá po odchodu značného počtu žáků do víceletého gymnázia nadaných žáků, proto se snížila schopnost správně řešit úkoly komplexnějšího charakteru. Většina žáků však plní dílčí úkoly s běžnou mírou chyb, rádi - pokud dostanou příležitost - vykonávají praktické činnosti, spolupracují ve skupinách. Jejich aktivita je výrazně závislá na umění učitele motivovat jejich práci, vyprovokovat jejich zvědavost a zídavost. V některých hodinách zaznamenané tradiční předávání vědomostí učitelem bez uplatňování zásad činnostního pojetí vyučování a záměrného působení na hodnotovou orientaci žáků a využívání diferenciací vzdělávacích postupů nevede k rozvoji individuálních vlastností každého žáka. Zde jsou rezervy pro další ovlivňování kvality vzdělávacího procesu a jednotlivých učitelů. Příznivým faktem je, že uvedené nedostatky byly spíše ojedinělými případy (viz hodnocení hodin).

Škola vytváří pro děti velmi dobré sociální klima. Způsob výuky a množství nabídek školní i mimoškolní činnosti většinou umožňují všestranný rozvoj dětské osobnosti. Výsledky v těchto aktivitách potvrzují, že práce se daří. Děti se chovaly slušně, ukázněně, atmosféra ve škole byla přátelská a příjemná. Osobnost dítěte je respektována. V této oblasti hodnotíme práci školy jako nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Úkoly výchovného poradenství zajišťuje pedagogická pracovnice s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výkon této funkce. Pracuje podle ročního plánu práce, který má vysokou kvalitu. Rozsah činností přesahuje úkoly stanovené vyhláškou MŠ ČSR č. 130/1980 Sb., o výchovném poradenství, obsah byl inovován v návaznosti na současné potřeby. Stěžejními úkoly je zajišťování kvalitní péče o zdravotně postižené žáky (ať již integrované do běžných tříd, zařazené do specializované třídy pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, tak i o všechny ostatní s různou mírou postižení), informační a poradenská služba pro volbu navazujícího vzdělávání pro žáky a jejich zákonné zástupce.

Odborná erudice výchovné poradkyně je dobrým předpokladem pro poradenskou činnost při řešení problémů mezi učiteli a žáky či mezi žáky navzájem. Činnosti nejsou pouze administrativního rázu, dochází k častým jednáním s třídními učiteli, rodiči, žáky, výchovná poradkyně provádí také hospitační činnost při problémech v konkrétních třídách. Analyzuje ve spolupráci s třídní učitelkou příčiny problémů a účinnost reedukačních metod ve specializované třídě. Pravidelně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Poradensky působí při tvorbě individuálních vzdělávacích programů pro integrované zdravotně postižené žáky, účastní se vyhodnocování, které je zpravidla prováděno ve spolupráci s rodiči. Aktivně se účastní zápisu žáků do prvního ročníku, předběžně posuzuje žádosti o odklady školní

docházky. Z rozhovoru s výchovnou poradkyní je patrné zaujetí pro tuto práci a podrobná znalost problematiky u konkrétních žáků, které má zařazeny do své péče.

Žákům, kteří končí ve školním roce povinnou školní docházku, je poskytován kvalitní informační servis o možnostech následného studia. Škola spolupracuje s poradenským centrem pro volbu povolání při Úřadu práce v Kutné Hoře, organizuje návštěvy vycházejících žáků ve středních školách okresu. Výchovná poradkyně pomáhá rodičům a žákům při administrativě přihlášek do středních škol. Opomíjeni nejsou ani žáci, kteří vycházejí z nižších ročníků.

Vzhledem k velikosti školy a k rozsahu činností výchovné poradkyně byla z její náplně práce vyjmuta protidrogová prevence, přesto s koordinátorkou protidrogové prevence velmi úzce spolupracuje. Učitelka pověřená tímto úkolem absolvovala uzavřené kurzy primární protidrogové prevence a pro výuku sexuální výchovy v základní škole a množství dalších jednorázových vzdělávacích akcí k této problematice. Již druhý rok pracuje škola podle programu, jehož obsahová stránka je zaměřena nejen na analyzování drogové problematiky ve škole, ale také na učivo, které je nenásilnou formou včleňováno do jednotlivých předmětů (zaznamenáno bylo plnění těchto úkolů nejen při hospitacích školních inspektorů, ale zpětně i v zápisech v třídních knihách a jsou začleňovány do tematických plánů vhodných předmětů na obou stupních školy).

Anonymní průzkumy provedené ve škole v rámci výuky rodinné výchovy svědčí o tom, že někteří žáci s drogou (alkohol, cigarety, ale i marihuana) experimentují. Proto je ve škole této problematice věnována velká pozornost. Všichni učitelé byli seznámeni s možnými příznaky, které jsou důsledkem braní drogy a byl stanoven postup, který musejí dodržet, jestliže je u žáka objeven.

Výchovné poradenství je zajišťováno nejen v předepsaném rozsahu, ale tento je výraznou měrou rozšiřován a inovován v návaznosti na současné potřeby. Úroveň této služby je vysoká, mimořádná. Hodnocení ČŠI – vynikající.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Mezi množstvím aktivit organizovaných školou dominuje především preference kulturních programů. Aktivní činnost v tomto směru vyvíjí především školní družina, která mj. pomáhá i při prezentaci školy na veřejnosti pořádáním výstav výrobků dětí, spolupracuje s Městskou knihovnou, organizuje množství soutěží, především výtvarných (Malování na chodníku, Malujeme pohádky z večerníčků atd.), ale i hudebních či sportovních.. Kulturní akce školy se až donedávna odehrávaly v Tylově divadle, slavnostním znovuotevřením auly školy vánoční besídkou (prosinec 1997) za účasti představitelů města se však výrazně zlepšily podmínky pro konání společenských a kulturních akcí. Jejich podrobný přehled podává výroční zpráva o činnosti školy. O programu Evropské unie SOCRATES, k němuž se škola přihlásila jako jedna z prvních v republice, se zmiňují další kapitoly této zprávy.

Bohatá je i činnost v dalších aktivitách - množství exkurzí, sportovních akcí, vysílání školního rozhlasu, účast na charitativních akcích atd. atd. dává dětem školy víc než dostatek možností uplatnit své individuální zájmy.

Tuto část činnosti školy hodnotíme jako nadprůměrnou.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Školní družina je umístěna v samostatné budově v těsné blízkosti školy. Pro svoji činnost má dobré prostorové a materiální podmínky. Interiér kluboven působí esteticky, výzdobu tvoří v převážné většině vlastní výtvarné práce. Ve čtyřech odděleních je zapsán 101 žák.

Z kontroly předepsané dokumentace vyplývá, že je vedena přehledně a systematicky, dokumenty obsahují aktuální informace.

Provozní doba školní družiny začíná ráno v 6:30 a končí v 8:00 hod. (ve dnech vyučování dělených hodin v 9:00 hod.), odpolední provoz je od 11:30 do 16:30 hodin. Rozvrh pracovních služeb vychovatelek je upraven promyšleně v souvislosti s postupným nástupem a odchodem žáků.

Celoroční plán zařízení je zaměřen na rozvíjení zájmové činnosti žáků, upřednostňovány jsou relaxační a rekreační prvky. Dále obsahuje aktivity z oblasti společenské a dopravní výchovy. Kontrola dokumentace i vlastní hospitace při výchovné činnosti potvrzují skutečné plnění stanovených úkolů. Ve školní družině pracují zájmové kroužky různého zaměření (přírodovědný, turistický, sportovní), největší zájem je o práci v kroužku šikovných rukou. Jeho činnost probíhá ve čtyřech skupinách. Kapitola 3.8 uvádí podrobnosti o projektu školní družiny. Také účast v programu EURONET přispěla k prezentaci výtvarných prací, které byly využity v evropském kalendáři. Školní družina pořádá pravidelné výstavky k významným svátkům (vánoce, velikonoce aj.), účastní se výtvarných soutěží pořádaných v regionu i soutěží vyhlášených jinými subjekty, spolupracuje s Městskou knihovnou Kutná Hora při pořádání besed.

Školní družina svým kvalitním programem vhodně doplňuje výchovně-vzdělávací činnost školy. Poskytuje žákům pestrou nabídku aktivit ve spíše nadstandardních podmínkách. Její činnost má příkladnou úroveň. Hodnocení – vynikající.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Řídící činnost je efektivní. Kompetence jsou rovnoměrně a co do obsahu úplně rozděleny. Existují účinné zpětné vazby. Personální struktura je v porovnání s obdobnými školami výhodná co do skladby odbornosti i věkové struktury. Podpora vedení školy i aktivity jednotlivců v dalším vzdělávání jsou vysoké, částečně se tuto skutečnost daří přenášet do pedagogické praxe. Kontrolní systém je účinný, výsledky kontrolní činnosti jsou analyzovány a využívány pro další práci. Hodnotící nástroje jsou objektivní. Kvalitní práce učitelů je oceňována. Celkově je odborné a pedagogické řízení hodnoceno jako nadprůměrné. Veškerá řídicí činnost má prioritu v ovlivňování výchovně vzdělávacího procesu.

Informační systém je funkční, má jasná a projednaná pravidla, informace jsou dostupné. Je zpracován program interakce školy a rodičů, škola je směrem k veřejnosti otevřená. Výroční zpráva o činnosti školy má vysokou vypovídací a analytickou hodnotu. Rozpočet školy umožňuje realizaci výchovně vzdělávacího programu i provozu školy v plném rozsahu. Veškerou řídicí práci prolíná snaha po hospodárnosti. Efektivita využití prostředků ze státního rozpočtu je vedením školy sledována.

Prostorové podmínky ve škole jsou vynikající. Stav některých prostor je ale špatný, v současnosti probíhá celková rekonstrukce školy. Vybavení učebními texty a pomůckami je průměrné. Materiálně technické podmínky školy jsou průměrné.

Kvalita vyučování ve sledované škole je celkově dobrá. Převládající způsob výuky, její metody, formy a množství nabídek školní i mimoškolní činnosti umožňují všestranný rozvoj dětské osobnosti. Velmi vhodnou formou je výuka v blocích na prvním stupni, osvědčily se dny třídního učitele. Výsledky potvrzují, že práce se daří i v oblasti zaměření školy (RVMPP), i když kontinuitu práce zde narušuje odchod žáků do víceletých gymnázií. Nadprůměrné výsledky zaznamenává ČŠI také v oblasti výtvarné výchovy a výuky cizích jazyků. Práce školní družiny je kvalitní službou rodičovské veřejnosti.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- s konkrétními výsledky analýz průzkumů k problematice drog seznamovat rodiče žáků
- při formulování širšího slovního hodnocení se zaměřovat na míru "osobního pokroku" žáka v hodnoceném období, preferovat pozitivní motivující hodnocení a naznačovat možné cesty ke zlepšování úrovně vzdělávacích výsledků
- do kritérií pro přiznávání nadtarifních složek mezd nezařazovat povinnosti dané článkem 7 Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaného MŠMT ČR pod č. j. 16 969/96-42
- v používaných učebnicích a učebních textech provést metodické úpravy v návaznosti na tematické plány
- matematicky zaměřeným třídám umožnit systematickou práci s počítačovou technikou již od jejich ustanovení (5. ročník)
- organizovat výuku výtvarné výchovy v dvouhodinových blocích
- pokračovat ve zjišťování výsledků učení využitím testů KALIBRO
- metodicky vést žáky při přípravě rozhlasových relací

- v koncepčních záměrech ještě více zdůraznit rozvoj nových informačních technologií, modernizovat počítačové a programové vybavení

Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu: .....v. r.....
Mgr. Karel Kumstýř

členové týmu: .....v. r.....
Mgr. Anna Doskočilová

.....v. r.....
Mgr. Zdeňka Fadrná

.....v. r.....
Mgr. Eva Grušová

.....v. r.....
Mgr. František Kvasnička

.....v. r.....
Jaroslav Richter

V Kolíně dne 1999-04-09

5.3 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne ....15. dubna 1999.....

razítko

Podpis ředitele: .....v. r.....
Mgr. Vladislav Tuček

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.4 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Kutná Hora	99-05-13	031 111/99-002163
Školský úřad: Kutná Hora	99-05-13	031 112/99-002163
Rada školy nezřízena	-	-

5.5 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	nebyly vzneseny

Příloha: vyhodnocení rodičovského dotazníku